

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Concilia Provincialia Mediolanensis Sex

Borromeo, Carlo

Venetiis, 1602

De Sancta Eucharistia ad ægrotos deferenda; indulgentiaque publicanda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62072](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62072)

- giata & parochiali Ecclesia totidem.
- 6 *Mappule autem breviores, quæ ad eum usum parantur, cum in ecclesia, vel ægrotis sacra Eucharistia ministratur, confectæ sint nitro, & tenui texture opere: longè pateant cubitos tres, lata circiter duos: ac ne extremitates quidem simbriatas habeant, præter capita, quæ cerè exornari cõveniunt.*
- 7 *Vasa pro purificatione populi in cathedrali quattuor, sexve in collegiata totidem, in parochiali quattuor.*
- 8 *Vasa ad purificationis usum parata, caueatur, ne si aurea, aut argentea sint, calicis formam exhibeant, neque verò similia item Cyathis vinaris, è chryſtallo saltem conficiantur.*
- 9 *Ad communicantium purificationem vasa adhibita, nè alterius rei usui sint; eaque propterea in Sacristia seruentur.*
- 10 *Vasa pro vino purificationis maiora, in cathedrali quattuor, ac minima totidem: totidemq; in Collegiata: in parochiali verò, duo.*
- 11 *Oenophora è stanno parentur, ita ampla, quæ purificationis vinum contineant: vreci item minores.*
- 12 *Pixides due, ac plures èt, pro ratione frequentis populi, ad sacra Communionem convenientis, eaq; grandiores, & ad eum usum, cum scilicet aliquando, eodem tempore, viris separatim à feminis sacra Eucharistia ministratur: eodemq; item tempore aliq; hostiæ ad eiusdem populi cõmunionem consecranda sint: idq; in Basilica Cathedrali, in Collegiata verò, una; at si animarũ cura ibi geratur, plures pixides, vt in Basilica Cathedrali, supra narratum est: in parochiali autem una.*
4. *quæ ad sanctiss. Euch. Sacram. pert.*
- Duas Pixides vnaquæque parochialis ecclesia (saltem habeat, altera forma maiori ad usum sacrae communionis, populo in ecclesia ministrandæ; alteram minori, qua sanctissimum Sacramentum, ad infirmos deferatur.

De sancta Eucharistia ad ægrotos deferenda: indulgentiaq; publicanda.

S V M M A R I V M.

- 1 *Sacra Eucharistia, hortante parochi, à populo prosequenda.*
- 2 *Eiusq; deferendæ causa quid ulterius à parochi curandum.*
- 3 *Sodalitates corporis Domini instituenda.*
- 4 *Institute quibus regulis utantur.*
- 5 *Sacra Eucharistia à parochi deferenda: & eo impedito à quo alio sacerdote.*
- 6 *Noctis, quando ad infirmum deferri possit.*
- 7 *Antequam feratur, ægroti cubiculum apparandum.*
- 8 *Confratrum eiusdem sodalitates ea in re officium.*

Vest.

- 9 *Vesperis pridie delationis diei, & cum deferenda erit signum campanæ dandum. 10.*
- 11 *Parochus delaturus, lotis manibus, oret, super pelliceam stolam, ac pluviale induat.*
- 12 *Clerici comitantes quo habitu induantur.*
- 13 *Quidque in via recitent.*
- 14 *Quid item, laici, & quo ordine prodeant.*
- 15 *Particule duæ sacræ à parochio deferendæ.*
- 16 *Et quando unica tantum.*
- 17 *Obuians sacerdoti Eucharistiã deferenti, equo, curru &c. descendat, et genuflectat. Illaq; comiretur & quod ea in re parochi officium.*
- 19 *Aegroti familia illi quoque obuiam procedat.*
- 20 *Infirmos, sumere impeditum, quid agendum.*
- 21 *Periculose ægrotanti, sumpta eucharistia, & extrema unctio, pro viatico illa iterum non præbenda, eadem in infirmitate.*
- 22 *Ægrotanti sepius tamen Eucharistiã, pro cõione ministrari liceat.*
- 23 *Reus capitis damnatus, quo die Eucharistiã pro viatico sumpsit, ultimo supplicio non afficiendus.*
- 24 *Relato ad ecclesiã Sacramento, indulgentia denuncianda benedictioq; impartienda.*
- 25 *Eadem indulgentia à Paulo III. concessa his sodalitatibus sæpe promulganda, &.*
- 26 *In quibus sodalitijs id præstandum.*
- 27 *Indulgentia etiam à Gregorio XII. concessa eisdem sodalitatibus emulganda.*

1 **V** sanctis. Eucharistia, ad ægrotos summa cum religione, deferatur; parochi populũ sæpissimè hortentur, vt frequens semper prosequatur.

2 Parochus hortetur, & curet, vt vnusquisq; paterfamilias, præsertim dato campanæ parochialis signo, quo sacræ Eucharistiæ ad ægrum deferende significatio fit, sine mora in Ecclesiã parochialem conueniat, vel aliũ de familia digniorẽ mittat, ad illã cerei candele luminẽ prosequendã. Si qñ autem is, qui paterfamilias est, per necessariã occupationem non potest, saltem certum aliquẽ hominẽ, vel filium natu maiorẽ, uel denique famulum, aliumve mittat; qui id pietatis officium præstet. Atque eam ob causam domi etiam omnis paterfamilias perpetuò funale cererem, aut candelam vnã, pluresve habeat, quæ ad id pietatis opus, officiumq; vsui sint.

3 Quamobrẽ et sodalitates Corporis Christi in parochijs instituant. 1. vt supra.

4 Quæ præterea sodalitates, eo nomine, vt alias prima Provinciali Synodo

Primiũ, quæ pert. ad Sacr. sanc. Euchar. Conc. Tridẽ. Sess. 13. c. 6. 6. quæ ad sac. Euch. Sac. pt.

3. de ijs, quæ ad Sac. Euch. pert.
4. quæ ad sanctis. Euch. Sacram. pert.
5. quæ ad sanctis. Euch. Sacram. pert.
5. vt suprâ.
1. vt suprâ.
5. Ibidem.
3. de ijs, quæ ad Sac. Euch. pert.
- Synodo iussum est, instituta iam sint, & in posterum instituentur, regis vntur ad communem illarum, huius Prouinciæ sodalitatū vntū nostro iussu edendis. Quibus Episcopus addat, quæ pro urbis, diocesisue suæ ratione expedire videbuntur.
- 5 Ad agrum parochus ipse, nisi in valetudine, aliave necessaria causa impediū sit, Corpus Domini deferatur: si verò aliquando in hoc ministerio necesse habet alio sacerdote uti; ne alio, si potest, utatur, nisi quem, ad confessiones audiendas, concessa scriptis facultate, Episcopus probauerit, idoneumque iudicauerit: cum sepe contingat, agrum, cui sanctissimum corpus Domini deferatur, iterum confiteri velle, propterea quòd post peractam confessionem aliquid commiserit, vel ante commissum meminerit.
- 6 Cum verò ad egros, omni reuerentia, omni que religiosi cultus studio, atque honorifice, quò ad eius fieri potest, affectu ad illa sit, neque noctu commodè fieri queat, vetitum propterea sit, ne noctu afferatur, nisi egeri mortis periculum instet.
- 7 Parochus, egrotò illam allaturus, accuratè hæc præmoneat, primò, ut egrotantis cubiculum ab omni sordè, omni que inquinamento purgetur, & amota omni re profana, pio apparatu, & sacris imaginibus, ubi potest, exornetur; tū præterea mensa, mappa nitida, pura que contra ta, cruce, aliâque effigie sacra, candelabris, & candelis, cereisve saltè binis instructa appareatur, in qua sup corporali pixis, cū sanctis. ipso Sacramento collocari possit: sit etiam uas vitreum ad ablutionis usum.
- 8 Quæ omnia, ut ab ijs, qui egroti curam habent, parentur, cura sit in primis confratrum sanctis Eucharie. Apud eos verò, qui præ eorum egestate, inopiaque, id præstare non poterunt, ipsi sodales apparent.
- 9 Deinde idem parochus, & uesperis pridie illius diei, quo sacra Eucharistiam allaturus est, si eo tempore de hoc officio præstando certior est, & tunc item paulò scilicet ante quam afferat, certis campanæ percussionibus confratres sanctissimi Sacramenti, & clericos, & reliquos fideles, præsertim illius parochialis uiciniæ, euocari mandet, qui illud pia ueneratione prosequantur.
- 10 Cū uerò deferenda erit, tū cum campanæ sonitu præmoneant.
- 11 Post ipse, ubi manus lauerit, ad altare genibus flexis, paululum tacitus religiosè oret, tum super pelliceo, stola; ac, ut alio Concilio decretū est, pluuiali, ubi potest, se induat.
- Sacerdos, cū Corpus Christi Domini ad egros interdū in Vrbe, alijsque frequentioribus locis deferat, non super pelliceo solū, sed pluuiali præterea indutus incedat, ubi per facultates, & per loci, temporisque rationem commodè fieri potest: tum præterea, ubi etiam potest, aliqui clerici adhibeantur, clericali habitu, & super pelliceo induti, qui comitan-

testinā cum deferente, sanctas religiosasq; preces recitent.

Sacerdotes uerò ceteri, clericive, qui comitātur, superpelliceum adhibeant; si canonicorum capitulū sit, cappam, uel almutium aliudue indumentum, ut illis in choro moris est.

13 Reliqui fideles bini prosequantur, capite aperto, & quam plurimi candelis accensis, ac primo loco uiri, in quibus scholares sanctissimi Sacramenti precedant; postremò fœminæ.

14 Parochus, cum uel sacrosanctam Eucharistiam, uel extreme unctionis sanctum oleum ad egrum defert, in uia septem psalmos ex animo, pièq; dicat, uel alias religiosas preces. Omnes, præsertim ecclesiastici homines, hymnos, & psalmos pœnitentiales, aliosue, intima animi pietate simul cum parcho, sed alternatim pronunciant; atque alij item religiosè orent.

15 Duas autem sacræ Eucharistiæ particulas deferant, ne eis ad ecclesiam redeuntibus, populus inane uasculum adoret.

16 Quod superioris Concilij Provincialis decreto, de duabus Eucharistiæ particulis, ad egrum deferendis, constitutum est, id quoniam non sine difficultate ubiq; & semper obseruari potest: ideo ubi Episcopi iudicio, uel loci distantia, uel itineris, temporisue difficultas, uel alia causa impedit, quominus illud præstari possit, tunc licebit sacerdoti, eā sanctissime Eucharistiæ particulam solum deferre, quam eger percepturus est: ita tamen, ut, cum inde parochus redit, non superpelliceo, non stola indutus sit, neq; tintinnabulum pulsetur, neque umbella adhibeatur, extinctis èt luminibus, non palam uasculum deferatur.

17 Cum quis sacerdoti, sanctissimi corporis Domini Sacramentum ad egros ferenti, aut cum eodem inde redeunti, obuiam sit, dum uel equo, uel curru, uel iumento uehitur, ubi primū illum id ferentē, uiderit, inde statim descendat, humiliq; flexis genibus tamdiū in adoratione permaneat, quò ad ille cum Sacramento transiit.

18 At uerò omnis, siue sacerdos, siue clericus, siue laicus, quicumque eidem sanctissimo Sacramento obuiam fiet, pro Christianæ religionis cultu, domum usque eius, cui ministrandum est, & ad ecclesiam quoq; quo reditur, pia ueneratione prosequi, & comitari omninò studeat, nisi necessitate, causave urgente uehementer impediatur.

Id omne, ut cuncti fideles studiosè, religiosèq; præstent, illos unusquisque parochus quàm sepius, ac diligentissimè commonefaciat.

19 Familia uerò, quæ domi habitat, ubi egruus est, sanctissimo Sacramento, ad ecclesiam usque uel saltem extrà ianue fines obuiam procedat cum cereis accensis, & omni alio interiori, & exteriori pietatis cultu, depositisque planè armis.

20 Sacra cõmunio ad egrorū non deferatur, nisi ad eum, qui uerè illā sumptu-

5. Ibidem.

2. tit. 1. dec. 15.

5. Ibidem.

1. Ibidem.

2. ti. 1. dec. 18.

5. Ibidem.

sumpturus est. Si verò aliquando fit, vt dum ad eum parochus venit, morbi vità affectum illū inueniat; ut eam tunc ministrare non possit, collocata pixide super corporale in mensa, eo nomine parata, paululum moretur, cum genibus flexis, vna cum ceteris, qui adsunt, ac potissimum cum aegrotō ipso sancte oret: ac postea recessurus, Eucharistia pixide inclusa, eidem benedicat. Quod si aegrotus ipse id vehementer exoptat, Sacramentum aperta etiam pixide, liceat ostendere adorandum.

21 Cum quis periculosè aegrotans, ac etiam penè in extremo spiritus sanctissimā Eucharistiā, & Sacramētū extremæ Vnctionis suscipit, postea aliquot dies superstes sacram Communionem sibi ministrari petit, eius pro religioso desiderio parochus nē desit: modo nē pro viatico iterum in eodem morbo præbeat; cum id à sanctis patribus olim fieri consueuisse traditum sit.

4. que ad sanctiss. Euch. Sacram. pert.

22 Aegrotantibus, etiam sine mortis periculo Sacra Eucharistia frequentius sumenda, desiderio flagrantibus præferim, qui dū integra valetudine sūt, frequēti Sacrorum vsu, se religiosè, salutariterq; pascunt, nē parochus, quantū per alias necessarias in parochiali munere occupationes sibi licet, spiritualem illam consolationē, salutareq; adiumentum, religiosa preparatione ab eisdem adhibita, de neget.

5. vt suprā.

23 Reus capitis damnatus, quo die pro viatico Sanctiss. Corpus Domini sumpsit; Christo Redemptori, qui pro illius etiam anima sanguine in ara crucis profudit, à piis iudicibus, magistratibusque illo ipso sanguine redemptus, tribuatur, ut nē eo die supplicio afficiatur, ut multis locis pijs, & laudabilis consuetudinis est.

3. de ijs, quæ ad Sacram. Euchar. pert.

24 Perfunctus deferendi Sacramenti munere sacerdos, ubi ad Ecclesiam red erit, fidelibus, qui in eo deferendo præsentēsq; adfuerāt, quæ ex illo pietatis officio consequuti sint indulgentiam denunciet; paucis uerbis eos cohortans, ut in religioso eo instituto sancte perseuerent; tū pronunciata oratione, quæ est de sanctiss. Sacramento illos dimittat in pace cum benedictione.

4. vt suprā.

25 Indulgentia autem a Paulo Tertio Pontif. Max. corporis Domini sodalitatibus concessa Papæ promulgetur, crebrisque cohortationibus fideles incendantur, quo frequentiores illæ, vbique locorum instituantur, institutaque debitum munus obeant.

26 Quod de Indulgentia à Paulo III. Pont. Max. corpus Domini sodalitatibus concessa, sæpius promulganda, Concilio Prouinciali tertio sancitum est, id in iis sodalitatibus præstetur quibus illa tributa, cōcessaue est.

27 Indulgentia verò a Sanctiss. D. N. Greg. XIII. omnibus, & singulis, quæ in hac prouincia instituta, instituendeue sunt, corporis Domini sodalitatibus data, cuius concessa Indulgentiæ exemplum

typis

typis impressum, in vltima huius libri parte extabit, vbique in illis, sæpèq; promulgetur, ad excitandos in salutari instituto, eiusq; munere sollicitè obeundo, fidelium animos.

Quæ ad medicorum officium erga infirmos, attinent quæque alia ad hunc titulum pertinere aliqua ratione poterunt, videantur potissimum in tit. de Sacramento Penitentis, & titulis alijs, in quibus de sacra Eucharistia mentio extat.

De vasīs, instrumentisq; ad sacram Eucharistiam ægrotis deuotè afferendam opportunis, cum eorundem formis.

S V M M A R I V M.

- 1 Pixis vna, tam in Cathedrali, & collegiata, quàm parochiali ecclesia.
- 2 Sacculus, eiusq; forma.
- 3 Vela duo maiora, tam in Cathedrali, & collegiata, quàm parochiali Ecclesia, & cuius forme.
- 4 Umbella maior, eiusq; exemplar.
- 5 Umbella alia minor, & qualis.
- 6 Crux, imagoq; & cuiusmodi.
- 7 Laternæ grandiores in Cathedrali, & collegiata sex, in parochiali quatuor.
- 8 Illarum forma, cum hastilibus.
- 9 Cereoferaria breuiora in Cathedrali, & collegiata viginti quatuor, in parochiali duodecim.
- 10 Eorum forma.
- 11 Tintinnabulum.

A sanctissimam Eucharistiam ægrotis deferendam tam in Cathedrali, & Collegiata, quàm parochiali Ecclesia pixis vna saltem adsit.

Duas Pixides vnaquæque parochialis ecclesia saltem habeat, alteram forma maiori ad vsum sacre Communionis, populo in Ecclesia ministrandæ; alteram minori, qua sanctissimum Sacramentum, ad infirmos deferatur.

2 Pro hac Pixide ad ægrotos deferenda, sacculus sericens ab vnoquoq; diœcesis parcho habeatur ornatissimus, cum opus erit, adhibendus.

Sacculus

Instr. sup p. eccl. Basil. ca the. eccl. colleg. & paroc. lib. 2.
Ee supel. que ad cultum, & administr. sacra Euchar. &c. vsum est.
4. que ad sanctiss. Euchar. Sacr. pert.
Ibid.